

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (5)

Izdan 1 novembra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9259

**Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni, Praha i
Ing. Pantoflíček Bohdan, Plzeň—Lochotín, Č. S. R.**

Upaljač za zrna, mine, ručne granate i naročito za aeroplanske bombe.

Prijava od 29 avgusta 1930.

Važi od 1 decembra 1931.

Traženo pravo prvenstva od 23 avgusta 1930 (Č. S. R.).

Predmet pronalaska je upaljač, koji odgovara zahtevima stavljenim modernoj municiji a naročito aeroplanskim bombama t. j. upaljač ostaje osiguran za vreme određenog puta letenja. Kod aeroplanskih bombi dolazi ovaj uslov u razmatranje naročito kod starta bombarderskih letilica i prilikom tvrdog ateriranja istih sa oštrom nabijenim bombama, gde se zbog raznih razloga, kao na pr. usled nefunkcionisanja vešalačke sprave, nepredostrožnosti i t. sl. može da oslobodi ma koja od bombi i u slučaju eksplozije dolazi u opasnost kako letilica sama sa njenom posadom, tako i lica u blizini okolini iste.

Osiguranje upaljača za određeno vreme letenja projektila postiže se prema pronalasku slobodno naležućom masom, koja se drži u osiguranom položaju makakvim otporom, čije uklanjanje nastaje u trenutku bacanja projektila ili neposredno pre ili posle bacanja i time je usled vazdušnog otpora na projektil omogućeno kretanje te mase u takav položaj, u kome nema nikakve prepreke za ubadanje upaljačke kapsle iglom prilikom udara projektila.

Takav osigurač upaljača prema pronalasku šematički je predstavljen na sl. 1. Slobodno naležuća masa u obliku lopte 1 drži se na dnu žljeba 2 i u tom se graničnom položaju drži preprekom 3. Kod toga položaja lopte se — kada projektil udari vrhom — doduše udarač 4 udara unutra, ali on udara na čeonu površinu nosača upaljačke sprave 5, a da se pri tome ne pre-

nese kretanje na iglu 6. Posle uklanjanja prepreke 3 kreće se za vreme letenja projektila oslobođena lopta 1 u pravcu letenja t. j. ka udaraču 4, dok ne zauzme položaj, koji je obeležen tačkasto. Vreme, koje je potrebno lopti, da se premesli iz puno označenog položaja u položaj označen tačkasto, predstavlja trajanje osiguranja upaljača. Kao što se iz slike vidi, kod udara projektila sa tačkasto obeleženim položajem lopte 1 unutra udareni udarač 4 pomera pomoću lopte iglu 6 u pravcu upaljačke kapsle 7, koju ona time pali.

Primer upotrebe ovoga pronalaska za bombe predstavljen je na sl. 2, gde se lopta 1 drži u osiguranom položaju polugom 3 čvrsto spojenom sa kapslom 8, koja se u trenutku bacanja bombe posle uklanjanja osigurača 15 oslobađa pritiskom opruge 9 od upaljača. Da bi se tada postiglo po mogućstvu dugotrajno osiguranje, nosač upaljačke sprave 5 snabdeven je po površini spiralnim žljebovima 12 tako, da je lopta prisiljena da izvodi kretanje duž zavojaste linije. Iz slike se vidi, da bomba sa osiguranim upaljačem pada t. j. lopta još ne uzima položaj između udarača 4 i igle 6, i zaustavlja se kretanje udarača na zupcu 10 upaljača 11, pri čemu udarač ne dodiruje iglu. Stavljanje igle u kretanje i ubadanje upaljačke kapsle 7 može prilikom udara bombe da nastupi tek u trenutku, u kome lopta zauzme položaj tačkasto obeležen i kada nadole udareni udarač 4 ponesu loptu 1 a posredovanjem iste i iglu 6.

Namesto spiralnog prosliranja žljeba, u kome treba da se kreće lopta, može se upotrebiti i spiralno savijena žica, eventualno spiralna opruga, čije zavoje mora da sieduje lopta prilikom kretanja. Primer upotrebe spiralno savijene žice predstavlja sl. 3. Ovde loptu drži centralno naležuća žica 3 vezana sa kapom 8, koju u trenutku bacanja mine odbacuje opruga 9. Na taj način oslobođena lopta 1 kreće se spiralno duž spiralne opruge 13, dok ne zauzme obeleženi položaj između udarača 4 i odbojnika 14. U tom slučaju je kretanje udarača 4 ograničeno takođe zupcem 10 u telu upaljača 11.

Razume se, da navedenim primerima nisu iscrpljena sva moguća rešenja upaljača jer se u okviru ovoga pronalaska upaljač može razno kombinovati.

Patentni zahtevi:

1. Upaljač za zrna, mine, ručne granate i naročito za aeroplanske bombe, naznačen time, da ima slobodno naležuću masu po najbolje jednu ili više lopti (1), koje drži otpor, koji u trenutku bacanja projektila ili neposredno pre ili posle bacanja projektila oslobađa masu, koja tada za izvesno vreme oslobađa svojim kretanjem ili proizvodi vezu igle (6) sa udaračem (4) i time spremi upaljač na delovanje.

2. Upaljač po zahtevu 1, naznačen time,

da se u cilju postizanja dugotrajnog osiguranja upaljača slobodno naležuće mase (1) vode celishodno tako, da iste ne izvede pravolinijsko kretanje iz osiguranog u oslobođeni položaj.

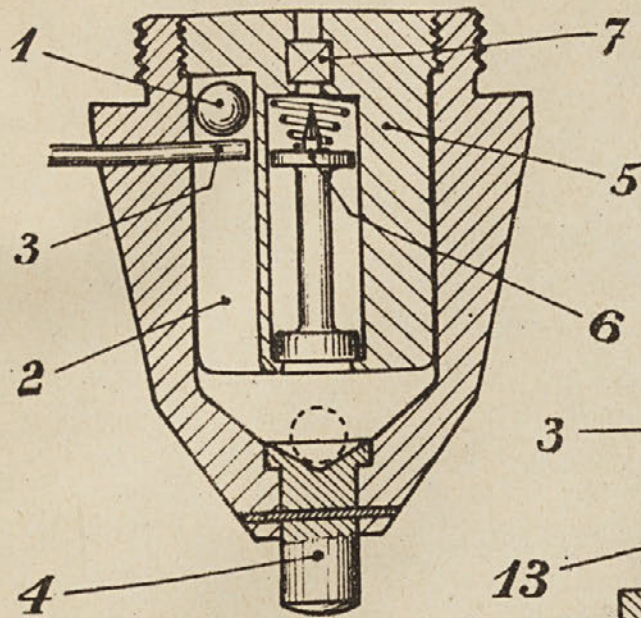
3. Upaljač po zahtevima 1 i 2, naznačen time, da se nepravolinijsko kretanje slobodno naležuće mase postiže spiralnim žlebom (12), po čijim zavojima lopta (1) mora da se kreće pri kretanju iz osiguranog položaja u oslobođeni položaj.

4. Upaljač po zahtevima 1 i 2, naznačen time, da se nepravolinijsko kretanje slobodno naležuće mase postiže spiralno savijenom žicom, eventualno spiralnom oprugom, između čijih se zavojnica kreće lopta iz osiguranog položaja u oslobođeni položaj.

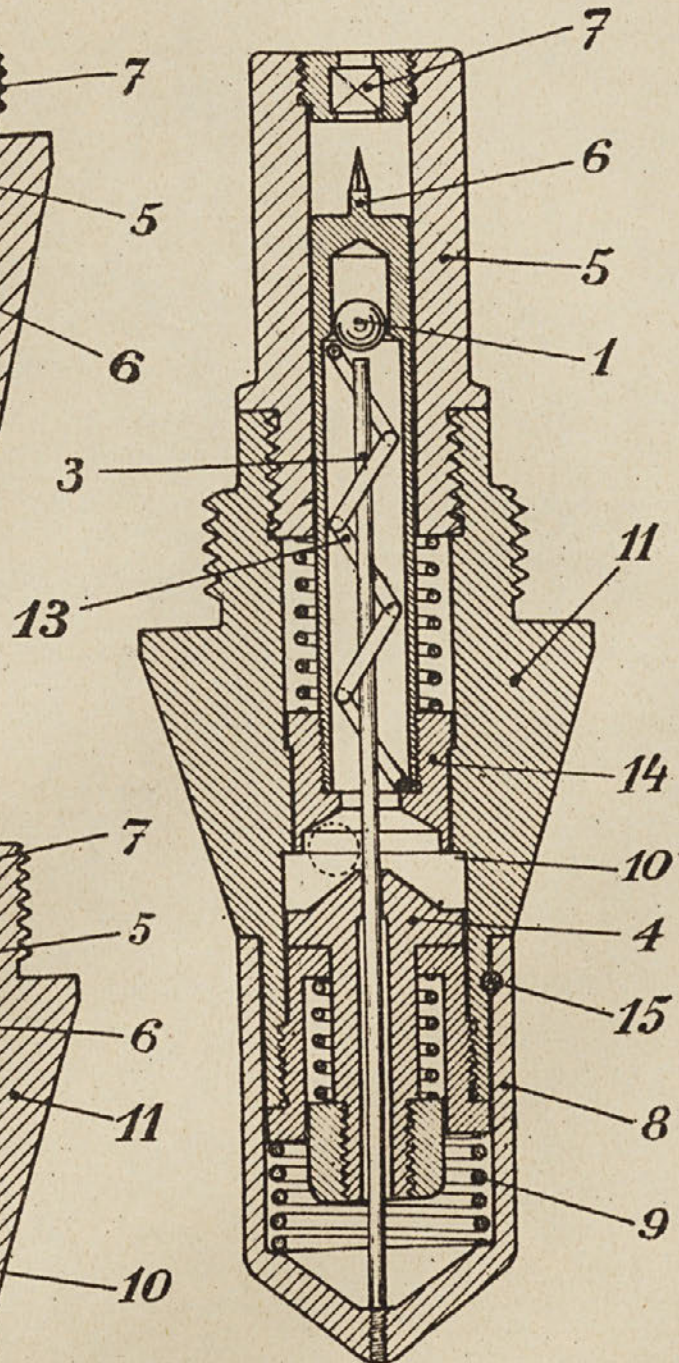
5. Upaljač po zahtevima 1—4, naznačen time, da je udarač (4) u svome kretanju ograničen tako položenim zupcem (10), da kod osiguranog položaja lopte unutra pritisnuti udarač ne dohvata iglu i tek onda se omogućava pomeranje igle ka upaljačkoj kapsli, kada slobodno naležuća masa zauzme položaj između udarača (4) i lopte (1).

6. Upaljač po zahtevima 1 do 5, naznačen time, da se slobodno naležuća masa na pr. u obliku lopte (1) drži u osiguranom položaju polugom (3), koja se izvlači u trenutku bacanja projektila ili neposredno pre ili posle bacanja.

Sl . 1.

Sl . 3.

Sl . 2.

